

Nr 221.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juni 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående vissa anslag till alkoholistvården jämte en i ämnet väckt motion. (3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov (nr 1) har Kungl. Maj:t, under åberopande av det propositionen bifogade statsrådsprotokollet över socialärenden samma dag, under femte huvudtiteln (punkt 30) föreslagit riksdagen att på extra stat för år 1922 anvisa

dels ett förslagsanslag av 100,000 kronor såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader,

dels ett förslagsanslag av 17,000 kronor till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m.,

dels ett reservationsanslag av 10,000 kronor såsom bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter,

dels ock ett förslagsanslag, högst, 3,600 kronor, till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården,

ävensom medgiva,

att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåttna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan

finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 54—56 i åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande framställning har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren av herr *R. G. H. von Koch* väckt motion, nr 65, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att, under uttalande av att maximigränsen för vårdavgiften, som erkända och enskilda alkoholistanstalter må äga att betinga sig, liksom hittills bör utgöra 3 kronor per dag, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader, att utgå ur statsverkets fond av rusdrycksmedel.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Under ovanberörda punkt av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t till behandling upptagit frågan om den maximiavgift för vårdade personer, som erkända och enskilda alkoholistanstalter må äga att betinga sig, därest de vilja komma i åtnjutande av statsbidrag till sina driftkostnader, och har Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit en höjning av vårdavgiften från dess nuvarande belopp, 3 kronor, till 5 kronor per dag.

Vid övervägande av denna fråga har utskottet visserligen å ena sidan ansett det kunna ifrågasättas, huruvida icke med hänsyn till den prisstegring, som inträffat, sedan berörda maximiavgift år 1915 fastställdes, en höjning av densamma måste anses skälig och av förhållandena påkallad. Å andra sidan har emellertid utskottet i likhet med motionären icke kunnat undgå att finna, att förslaget genomförande skulle komma att medföra, att ett antal kommuner, i främsta rummet de minst bärkraftiga, komme att underlåta att använda sig av interneringsinstitutet, i det att kostnaderna skulle verka avskräckande. Utskottet, som av sistnämnda anledning och med hänsyn jämväl till numera nedåtgående konjunkturen ansett sig icke kunna ansluta sig till Kungl. Maj:ts framställning, kan emellertid ej heller biträda motionärens yrkande. Utskottet får för sin del föreslå, att ifrågavarande anstalters verksamhet säkerställes på så sätt, att Kungl. Maj:t tillerkännes rätt att, därest förhållandena nästkommande år så påkalla, disponera det för sagda år äskade förslagsanslaget i samma omfattning och på enahanda sätt, som utskottet i sitt utlåtande nr 220 förordat i fråga om det för innevarande år beviljade anslaget.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen har icke givit utskottet anledning till erinran och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr von Kochs ovanberörda motion, i den mån densamma icke kan anses besvarad genom vad utskottet anfört,

1) på extra stat för år 1922 anvisa

a) ett förslagsanslag av 100,000 kronor såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader,

b) ett förslagsanslag av 17,000 kronor till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättning m. m.,

c) ett reservationsanslag av 10,000 kronor såsom bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter,

d) ett förslagsanslag, högst, 3,600 kronor, till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården,

II) medgiva, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

III) medgiva, att av ovan berörda anslag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må, därest förhållandena så påkalla, utöver det enligt kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter utgående statsbidraget, för år 1922 utgå ett tilläggsbelopp av den storlek, att totala driftkostnadsbidraget

till erkända alkoholanstalter för vårddag räknat utgör högst 3 kronor 50 öre för såväl tvångsinternerad som frivilligt ingående samt att totala driftkostnadsbidraget till enskilda alkoholanstalter utgör högst 3 kronor för vårddag, allt enligt de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Stockholm den 10 juni 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 220.
